

Structural Modeling of Competence-cultural Relationships and Professional Ethics of Elementary Teachers with the Mediating Role of Social Support

A. Khadivi^{*1}, ZH. Kardan halvae², R. Asheghi³

1. Department of Educational Administration, Farhangian University, Tehran, Iran

2. Department of Educational Sciences, Farhangian University, P.O. Box 14665-889, Tehran, Iran

3. Master's student, field of educational Administration, Shabestar branch, East Azarbaijan, Iran

ABSTRACT

Teachers' professional ethics as a code of conduct is influenced by diverse factors including cultural competencies and social support. Therefore, the present study aimed to illustrate the relationship between cultural competencies and professional ethics of primary school teachers, augmented by the facilitating effect of community assistance. The present study employs both a descriptive-correlation method and a structural equation modeling to accomplish its objective. The population of the research included all the primary school teachers in first and fourth districts of Tabriz with the total population of 2100 people. Based on the rules of structural equation modeling, the sample size was estimated to be 325 people. The research instruments consist of three questionnaires of cultural competence, professional ethics and social support. Structural equation modeling has been used to analyze the research data. The data obtained from the research has been analyzed using SPSS 26 and SMART PLS 3 software. The findings of the research indicated that the model had acceptable fit indices and the results of the structural analysis showed that cultural competencies and social support were directly, positively and significantly ($P < 0.01$) capable of predicting professional ethics. Moreover, the mediating role of social support in the correlation between cultural competencies and professional ethics was positive and significant ($P < 0.01$). Based on the results of the research, it can be concluded that focusing on cultural competencies and social support can lead to the advancement of professional ethics. Furthermore, the results can be considered by decision-makers and educational planners, serving as a foundation for the development of ethical conduct in the workplace.

Keywords:

- . Cultural competencies
- . Elementary teachers
- . Professional ethics
- . Social support
- . Cultural awareness

Corresponding author:
khadivia@cfu.ac.ir

Citation (APA): Khadivi, A., Kardan halvae, ZH., Asheghi, R. (2024). Structural Modeling of Competence-cultural Relationships and Professional Ethics of Elementary Teachers with the Mediating Role of Social Support. *The Journal of Theory and Practice in Teachers Education*, 9(1), 135-153.

<https://doi.org/10.48310/tpd.2024.16503.1666>

Received: 2024/06/15

Revised: 2024/07/08

Accepted: 2024/07/22

Published online: 2024/03/20

Publisher: Farhangian University

© The Author(s).

Article type: Research Article

فصلنامه توسعه حرفه‌ای معلم

شاپا چاپی: ۲۴۷۶-۵۶۱۹

شاپا چاپی: ۲۴۷۶-۵۶۰۰

مدل‌یابی روابط ساختاری شایستگی فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان ابتدایی با نقش میانجی حمایت اجتماعی

اسداله خدیوی^{۱*}، ژیلا کاردان حلوایی^۲، رویا عاشقی^۳

۱. دانشیار گروه مدیریت آموزشی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران
۲. استادیار گروه آموزش علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران، ایران
۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، رشته مدیریت آموزشی، واحد شبستر، آذربایجان شرقی، ایران

چکیده

اخلاق حرفه‌ای معلمان به‌عنوان آیین‌نامه رفتاری، تحت تأثیر عوامل مختلفی چون شایستگی‌های فرهنگی و حمایت اجتماعی است؛ بنابراین پژوهش حاضر، باهدف مدل‌یابی روابط ساختاری شایستگی فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان ابتدایی، با نقش میانجی حمایت اجتماعی، انجام شده است. پژوهش حاضر، از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی-همبستگی است که به شیوه مدل‌یابی معادلات ساختاری، انجام شد. جامعه آماری پژوهش، شامل کلیه معلمان ابتدایی نواحی یک و چهار تبریز به تعداد ۲۱۰۰ نفر بودند که براساس قواعد مدل‌یابی معادلات ساختاری، حجم نمونه ۳۲۵ نفر برآورد شد. ابزار پژوهش را سه پرسش‌نامه شایستگی فرهنگی، اخلاق حرفه‌ای و حمایت اجتماعی تشکیل داده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از مدل‌سازی معادلات ساختاری استفاده شده است. داده‌های حاصل از پژوهش با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS ۲۶ و SMART ۳ PLS تحلیل شده است. یافته‌های پژوهش، حاکی از برازش مدل بوده و نتایج تحلیل ساختاری نشان داد که شایستگی‌های فرهنگی و حمایت اجتماعی به صورت مستقیم، مثبت و معنادار (۰/۰۱ < P) قادر به پیش‌بینی اخلاق حرفه‌ای هستند؛ همچنین، نقش میانجی‌گری حمایت اجتماعی در رابطه بین شایستگی‌های فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای، مثبت و معنادار است (۰/۰۱ < P). براساس نتایج پژوهش می‌توان گفت که توجه به شایستگی‌های فرهنگی و حمایت اجتماعی می‌تواند منجر به رشد اخلاق حرفه‌ای شود؛ علاوه بر این، نتایج می‌تواند مورد توجه سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان آموزشی قرار گرفته و به‌عنوان مبنایی برای توسعه اخلاق حرفه‌ای مورد بهره‌برداری قرار گیرد

واژه‌های کلیدی:

- شایستگی‌های فرهنگی
- معلمان ابتدایی
- اخلاق حرفه‌ای
- حمایت اجتماعی
- آگاهی فرهنگی

نویسنده مسئول:

khadivia@cfu.ac.ir

استناد به این مقاله: خدیوی، اسداله، کاردان حلوایی، ژیلا و عاشقی، رویا. (۱۴۰۳). مدل‌یابی روابط ساختاری شایستگی فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان ابتدایی با نقش میانجی حمایت اجتماعی. توسعه حرفه‌ای معلم، ۹(۱)، ۱۳۵-۱۵۳.

DOI: 10.48310/tpd.2024.16503.1666

تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳/۰۴/۱۸

تاریخ انتشار: ۱۴۰۳/۰۱/۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۳/۲۶

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۵/۲۷

نوع مقاله: پژوهشی

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه فرهنگیان

مقدمه

بشریت پس از طی دوره‌های مختلف، در تلاش است تا رویکردی عقلانی و اخلاقی را در پیش بگیرد؛ از این جهت می‌توان اخلاق را مرکز و کانون تحولات امروز و آینده دانست (Maxwell & Schwimmer, 2016). اخلاق در سیستم‌های آموزشی، دانشی میان‌رشته‌ای است که جنبه‌های ارزشی و اخلاقی دانش حرفه‌ای را مورد مطالعه قرار می‌دهد. رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای در مدارس، متضمن امکان دسترسی به اطلاعات صحیح و قابل اعتماد برای همه، تسهیل دسترسی به اطلاعات و تشویق افراد به رعایت حریم خصوصی و همچنین رعایت منانت، انصاف، عدالت، صمیمیت و صداقت در برخورد با مدیران، معلمان، دانش‌آموزان و اولیا است. عدم توجه به اخلاق می‌تواند معضلات بزرگی به وجود آورد (McLaughlin & Halstead, 2005). اخلاق و تربیت اخلاقی، شاهره پیشگیری از آسیب‌های روانی و اجتماعی و وسیله مبارزه با ناهنجاری‌های جوامع است (Ahmadabad Arani et al, 2018). ارزش‌ها و اصول اخلاقی، به‌گونه‌ای جهان‌شمول و با توجه به زندگی گروه، جامعه و اجتماعی که افراد در آن عضویت دارند، مورد استنباط و عمل قرار می‌گیرند (Vee & Skitmore, 2003). حرفه معلمی با توجه به ماهیت آن و ارتباط مستمر با دانش‌آموزان جزو حرفه‌های مهم و حساس نسبت به اصول اخلاقی است؛ به همین دلیل رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای از جانب معلمان، نقش بسیار مهمی در ایجاد جو مطلوب اخلاقی و بهبود فضای تربیتی دارد.

موضوع اخلاق حرفه‌ای مدت زمانی است در کشورهای مختلف و در گروه‌های شغلی و حرف مختلف مورد توجه قرار گرفته و تلاش‌هایی در جهت تدوین کدها و استانداردهای اخلاقی صورت گرفته است (Imanipour, 2012). اخلاق حرفه‌ای یک رشته نظری و کاربردی است که به مطالعه هنجارها به شکل اوامر، منع‌ها، دستورها و ترجیحات حرفه‌ای بین افراد و کارکنان در یک حرفه معین و بین گروه‌های مختلف حرفه‌ای می‌پردازد (Malo, 2015). اخلاق حرفه‌ای مجموعه اصول و استانداردهای رفتاری ویژه و قابل قبول اخلاقی است که در مورد اعضای یک حرفه اعمال می‌شود و از یک حرفه به حرفه دیگر متفاوت است (Davis, 2014). اخلاق حرفه‌ای را می‌توان مجموعه قواعدی تلقی نمود که افراد باید، داوطلبانه و براساس ندای وجدان و فطرت خویش در انجام کار حرفه‌ای رعایت کنند بدون آن‌که الزام خارجی داشته باشند یا در صورت تخلف، به مجازات قانونی دچار شوند. در بعد فردی، اخلاق فردی ناظر بر مسئولیت‌پذیری فرد در برابر رفتار فردی و رفتار حرفه‌ای است (Hoeyer & Jensen, 2013). اخلاق حرفه‌ای به اصول و استانداردهای اخلاقی اطلاق می‌شود که بر رفتار و تصمیمات متخصصان در زمینه‌های خاص خود حاکم است. این اصول و استانداردها برای اطمینان از اینکه متخصصان در حین ارائه خدمات به مشتریان یا ذینفعان خود با صداقت و مسئولیت‌پذیری عمل می‌کنند، ایجاد شده‌اند. این اصول به سه دسته: تعهد به فرد، تعهد به جامعه و تعهد به حرفه تقسیم می‌شود (Guo, 2023). حاکمیت اخلاق حرفه‌ای به‌خودی‌خود ارزشمند است و منافع زیادی برای سازمان از جنبه‌های بهبود روابط، افزایش جو تفاهم و کاهش

تعارضات، افزایش تعهد و مسئولیت‌پذیری بیشتر کارکنان و کاهش هزینه‌های ناشی از کنترل دارد. در این بین، معلمان برای ایفای نقش حرفه‌ای خود، لازم است از قواعد و ضوابط روشنی پیروی کنند تا دغدغه پایمال کردن ناخواسته حقوق و حیثیت دیگران و نیز هراس از تعارض بی‌دلیل و غیراخلاقی در تعیین خط‌مشی‌ها و توسعه نحوه خدمات‌رسانی خود نداشته باشند (Zare & Afshar, 2016). اخلاق حرفه‌ای معلمان مشخص‌کننده مسئولیت‌های اخلاقی آنان در تدریس و آموزش است و یکی از ابعاد تأثیرگذار در نهادینه کردن رویکردهای اخلاقی در رفتار حرفه‌ای دانش‌آموزان محسوب می‌شود (Ghanbarpour et al, 2019).

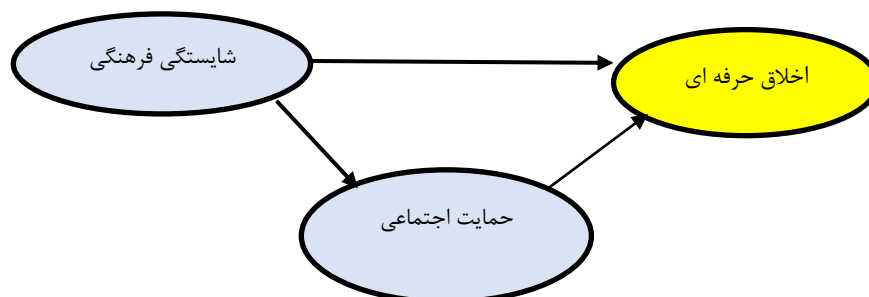
اخلاق در سطح دانش‌آموزان با عنوان تربیت اخلاقی مطرح می‌شود و در سطح معلمان، دولا به دارد؛ یکی در رفتارهای معلم به‌صورت بایدها و نبایدهای اخلاقی و دیگری در کیفیت و هدف فعالیت‌های تربیتی و آموزشی در هم‌سویی فعالیت‌ها و اهداف تربیتی با کمال انسانی است (Beruni, 2017). Kashani, 2017 معلم به‌عنوان یک حرفه‌ای ملزم به رعایت قوانین و هنجارهای رفتاری است؛ این بدان معناست که الگوی رفتاری او باید با ملاحظات اخلاقی و اخلاق حرفه‌ای مطابقت داشته باشد. معلمان نه‌تنها در محتوایی که تدریس می‌کنند استاد هستند، بلکه ارزش‌های اجتماعی مشترک دانش‌آموزان خود مانند مسئولیت‌پذیری، احترام و وظیفه‌شناسی را نیز منتقل می‌کنند؛ به همین دلیل، حرفه‌ای بودن و اخلاق از موضوعات مهم در دوره‌های آماده‌سازی معلم است، همان‌طور که برای والدین دانش‌آموزان و کارفرمایان معلمان موردتوجه قرار می‌گیرد. اخلاق حرفه‌ای معلمان به معنای آیین‌نامه رفتاری است که باید الگوی رفتاری آنان قرار گیرد. اخلاق حرفه‌ای دربرگیرنده کرامت انسانی، عدالت، انصاف، امانت‌داری و رازداری، حقیقت‌گرایی، توجه به رشد و تعالی، رعایت قوانین و مقررات، انتقادپذیری، تعهد و تخصص، صداقت و شفافیت برای ارزیابی عملکرد معلمان است (Roknoddini Qal'eh-Dej et al, 2022). نتایج پژوهشی (Gholampour et al, 2020) نشان داد که اخلاق حرفه‌ای دارای چهار بعد فردی (مشمتمل بر شخصیت، مهارت‌های ادراکی، تعهد دینی و ویراستگی ظاهری)، سازمانی (مشمتمل بر تعهد و توسعه حرفه‌ای ارتباطات)، اجتماعی (مشمتمل بر ارزش‌های اجتماعی و مناسبات اجتماعی) و فرآیند یاددهی و یادگیری (مشمتمل بر رعایت قوانین آموزشی، محتوا، تدریس، ارزشیابی و پژوهش) است. یافته مطالعه (Mirkamali & Hajkhozeime, 2016) حاکی از تدوین الگوی اخلاق حرفه‌ای معلمان مدارس ابتدایی است که شامل هفت مؤلفه: صداقت، عدالت، مسئولیت‌پذیری، حفظ کرامت انسانی، احترام، قانون‌پذیری و وفاداری است. با توجه به پیشینه می‌توان گفت که اخلاق حرفه‌ای می‌کوشد به مسائل اخلاقی حرفه‌های گوناگون پاسخ داده و برای آن‌ها اصول خاصی بیان دارد. جاری شدن اخلاق حرفه‌ای در مدارس، وابسته به دارا بودن ترکیبی از شایستگی‌ها در معلمان است و یکی از مهم‌ترین شایستگی‌های مورد نیاز معلمان، شایستگی فرهنگی است.

شایستگی فرهنگی، توانایی برقراری ارتباط مؤثر و تعامل با مردم در سراسر فرهنگ‌ها از طریق رفتارها، نگرش‌ها و سیاست‌های مثبت است. شایستگی فرهنگی یک مهارت حیاتی برای برقراری ارتباط و همکاری موفق در کار است. اگر کارکنان این مهارت را داشته باشند، می‌تواند منجر به سطوح بالاتری از کارایی و بهره‌وری برای یک سازمان شود (Naghizadeh moghary et al, 2020). کامپینیا- بیکوت (Campinha-Bacote, 2002) بیان می‌کند شایستگی فرهنگی همچون آتشفشان، حالت فرایندی دارد و فوران آتشفشان شایستگی فرهنگی شامل آگاهی فرهنگی، مهارت فرهنگی، دانش فرهنگی و برخورد فرهنگی است که در طیفی از حداقل تا حداکثر شایستگی حرکت می‌کند و این حداکثر شایستگی نقطه پایان نیست؛ زیرا شایستگی فرهنگی نه یک مقصد بلکه یک فرایند مداوم، قابل یادگیری و توسعه است و می‌تواند به صورت فرایند حساسیت، آگاهی، دانش، مهارت، شایستگی توسعه یابد (Naghizadeh Moghari, 2018). شایستگی فرهنگی، توانایی برقراری ارتباط مؤثر و مناسب با مردمان فرهنگ‌های دیگر است (stillo & Guo, 2011). یعنی اینکه افراد دارای ارزش‌های خاص نهفته در بطن فرهنگ جامعه با فرهنگ‌های مختلف، در کنار هم قرار دارند. این ارزش‌ها ضمن تأثیر بر تمام رفتارهای اجتماعی افراد، جهت‌گیری آن‌ها را نیز تعیین می‌کنند. این تنوع فرهنگی در عموم جامعه وجود دارد (Naghizadeh et al, 2022). در این راستا معلمان برای مدیریت تنوع فرهنگی دانش‌آموزان بایستی از شایستگی فرهنگی برخوردار باشند. امروزه شایستگی فرهنگی، از مباحث مهم در حوزه آموزش است؛ زیرا از مهم‌ترین عوامل در رشد و توسعه نظام آموزشی کشور، برخورداری از نیروهای انسانی با شایستگی فرهنگی در کنار سایر شایستگی‌های تخصصی است. به‌رغم اهمیت این واژه، به نظر می‌رسد به علت فقدان هم‌اندیشی در مفهوم شایستگی فرهنگی در آموزش، تعریف یکسان و مشخصی از آن ارائه نشده است. شایستگی فرهنگی، خدمت‌دهنده را توانمند می‌سازد تا در محیط متکثر فرهنگی، عملکرد مطلوبی داشته باشد و از نظر قابلیت انعطاف‌پذیری و سازگاری، توانمند شود (Dibiasio et al, 2023). شایستگی فرهنگی، یک اصطلاح کلی است که شامل دغدغه‌های سطح فردی، نگرش‌ها یا رفتارها و همچنین دغدغه‌های سطح سازمانی یا سیستمی و سیاست‌ها یا رویه‌ها است که یک مقصد پویا است (Ogodo, 2023). شایستگی فرهنگی، توانایی یک فرد برای تعامل مؤثر، کار و ایجاد روابط معنادار با افراد دارای زمینه‌های فرهنگی مختلف است (Walkowska et al, 2023). بررسی‌ها حاکی از آن است که شایستگی فرهنگی، مشتمل بر ابعاد آگاهی فرهنگی، دانش فرهنگی، حساسیت فرهنگی و مهارت فرهنگی است (Mohammadpour et al, 2023). نتایج مطالعه دیگری نشان داد که شایستگی فرهنگی دارای ابعاد مهارت فرهنگی، دانش فرهنگی، آگاهی فرهنگی، تعاملات فرهنگی و تمایلات فرهنگی می‌باشد (Ghamari et al, 2023). در تحلیل مفهومی دیگری، شایستگی فرهنگی دارای سه پیش‌آیند: تنوع فرهنگی، تعامل فرهنگی و تمایل فرهنگی است (Cai, 2016). الگوی پارادایمی شایستگی فرهنگی معلمان، مبتنی بر سند تحول بنیادین، مشتمل بر شایستگی‌های دینی،

شایستگی‌های اخلاقی، شایستگی علمی و شایستگی حرفه‌ای است (Noshadi et al, 2023). شایستگی فرهنگی که به‌عنوان شایستگی بین‌فرهنگی نیز شناخته می‌شود، مجموعه‌ای از مهارت‌های شناختی، عاطفی، رفتاری و زبانی است که منجر به ارتباط مؤثر و مناسب با افراد فرهنگ‌های دیگر می‌شود (Hackett et al, 2023). شایستگی فرهنگی را می‌توان با مفاهیمی چون حمایت اجتماعی در ارتباط، دانست. اخلاق حرفه‌ای در آموزش و پرورش می‌تواند از شایستگی‌های فرهنگی معلمان تأثیرپذیری داشته باشد و در این بین، نقش متغیرهایی همچون حمایت اجتماعی می‌تواند مورد توجه باشد.

حمایت اجتماعی به میزان دسترسی یک فرد به یک شبکه اجتماعی حمایت‌کننده و دسترسی به کمک و یاری از دیگر افراد تعریف می‌شود. حمایت اجتماعی، آسایش جسمی و عاطفی است که خانواده، دوستان، همکاران و دیگران به افراد می‌دهند (Kaniasty, 2020). پشتیبانی در حمایت اجتماعی می‌تواند از منابع مختلفی مانند خانواده، دوستان، همسایگان، همکاران و سازمان‌ها نشأت گیرد (Luan et al, 2023). حمایت اجتماعی برای هر فرد یک ارتباط امن به وجود می‌آورد که احساس محبت و نزدیکی، از ویژگی‌های اصلی این روابط است (House, 2020). افرادی که سطح بالایی از حمایت اجتماعی از طرف خانواده، دوستان و یا جامعه دارند، ممکن است استرس کمتری را تجربه کنند و به‌طور مؤثرتری نسبت به افرادی که شبکه‌های حمایتی قوی ندارند، کنار بیایند (Mishra, 2020). تحقیقات بیشتر نشان می‌دهد که هم درک حمایت هم دریافت واقعی آن، مهم هستند که نشان می‌دهد در دسترس بودن پشتیبانی ممکن است به‌عنوان یک منبع عمل کند حتی اگر از منابع پشتیبانی، برای کمک استفاده نشود (Taylor, 2020). حمایت اجتماعی در دو بعد به‌عنوان حمایت اجتماعی دریافت‌شده و درک‌شده قابل ارزیابی است (Panayiotou & Karekla, 2013). حمایت اجتماعی ادراک‌شده، شامل درک ما از آنچه دوستان و خانواده ما انجام می‌دهند، است (Lakey & Orehek, 2011)؛ درحالی‌که حمایت اجتماعی دریافتی، به‌عنوان انجام رفتارها و اقدامات خاصی تعریف می‌شود که بیان واضحی از وجود حمایت است. حمایت اجتماعی از یک بعد به انواع مختلفی از قبیل: حمایت عاطفی، ابزاری، اطلاعاتی و ارزیابانه تقسیم می‌شود. حمایت عاطفی با میزان محبت و علاقه، درک، اعتماد و ارزشی که فرد از دیگری دریافت می‌کند، مرتبط است. این نوع حمایت در اکثر مواقع به‌وسیله شخص مطمئن و مورداعتماد به فرد ارائه می‌شود. حمایت ابزاری به کمک و مساعدت افراد در جهت برطرف کردن نیازهای مادی اطلاق می‌شود که به‌صورت پرداخت پول یا نیروی کار صورت می‌گیرد. حمایت ارزیابانه به کمک برای تصمیم‌گیری و ارائه پیشنهادها مناسب اشاره می‌کند و حمایت اطلاعاتی نیز با تهیه خبر و اطلاعات در مورد برطرف کردن نیازهای خاص، مرتبط است. نتایج پژوهش (Kord et al, 2018) نشان داد حمایت اجتماعی معلمان باید از طرف مدیران افزایش یابد تا بتوان وجدان کاری، اخلاق و کارایی معلمان را ارتقا بخشید؛ همچنین یافته مطالعه (Chen et al, 2023) حاکی از آن است که حمایت اجتماعی، هویت

حرفه‌ای، تعلق به مدرسه و سازگاری روان‌شناختی با یکدیگر هم‌بستگی مثبت و معنادار دارند و حمایت اجتماعی بر هویت حرفه‌ای تأثیر می‌گذارد و با اثر غیرمستقیم بر هویت حرفه‌ای از طریق تأثیر واسطه‌ای زنجیره‌ای سازگاری روان‌شناختی و تعلق به مدرسه تأثیر می‌گذارد. در کل، بر مبنای ملاحظات پژوهشی بالا می‌توان چنین گفت که یکی از متغیرهای کلیدی در تقویت اخلاق حرفه‌ای معلمان، شایستگی فرهنگی آن‌هاست و حمایت اجتماعی ادراک‌شده از طرف معلمان می‌تواند اخلاق حرفه‌ای را تقویت کند. در تحقیقات قبلی در خصوص موضوع مورد بررسی، توجه اندکی به شایستگی‌های فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان داشته است و به‌گونه‌ای، گسست تجربی و پژوهشی در این زمینه مشهود است؛ همچنین رابطه شایستگی‌های فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان با میانجی‌گری حمایت اجتماعی، مورد پژوهش قرار نگرفته است از این‌رو جهت برطرف کردن خلأ و کاهش شکاف تحقیقاتی، پژوهش حاضر با هدف بررسی روابط ساختاری متغیرهای مذکور مطابق با مدل پیشنهادی شکل ۱ و آزمون فرضیه‌ها، سؤال پژوهشی اجرا شد؛ شایستگی فرهنگی بر اخلاق حرفه‌ای معلمان اثر مستقیم دارد. شایستگی فرهنگی به واسطه متغیر میانجی حمایت اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای معلمان اثر غیرمستقیم دارد و درنهایت، آیا مدل روابط ساختاری شایستگی‌های فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان با میانجی‌گری حمایت اجتماعی از برآزش برخوردار است؟ مدل مفهومی پیشنهادی پژوهش در شکل ۱ ارائه شده است.

شکل ۱: مدل مفهومی پژوهش

روش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش، توصیفی-همبستگی است که به شیوه مدل‌یابی ساختاری انجام شد. جامعه پژوهش، شامل کلیه معلمان ابتدایی نواحی یک و چهار تبریز به تعداد ۲۱۰۰ نفر بود، اما تعیین حجم نمونه در مدل‌یابی معادلات ساختاری از اهمیت خاصی برخوردار است (Kline, 2010؛ McQuitty, 2004). با وجود آنکه در مورد حجم نمونه لازم، برای مدل‌های ساختاری، توافق کلی وجود ندارد (Schreiber et al, 2006)، اما به زعم پژوهشگران حداقل حجم نمونه لازم ۲۰۰ می‌باشد (Hoelter, 1983؛ Garver & Mentzer, 1999؛ Sivo et al 2006؛ HOE, 2008) چون این مطالعه مبتنی بر مدل‌یابی معادلات ساختاری است بنابراین ۲۰۰ نفر

به‌عنوان حداقل نمونه آماری تعیین گردید و با احتساب احتمال افت آزمودنی‌ها، وجود پرسش‌نامه‌های ناقص، تعمیم‌پذیری بیشتر و اطمینان از صحت کفایت حجم نمونه، ۳۲۵ نفر منظور و به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبتی انتخاب شدند.

ابزار گردآوری داده‌ها سه پرسش‌نامه به شرح زیر بود:

۱- شایستگی فرهنگی: برای سنجش شایستگی فرهنگی از پرسش‌نامه Naghizadeh moghary (2020) استفاده شد. این پرسش‌نامه، شامل ۵۰ سؤال و دارای ابعاد نگرش فرهنگی، گرایش فرهنگی، خود آگاهی، آگاهی از تنوع فرهنگی، دانش نسبت به رفتارها و اعتقادات متفاوت افراد، دانش نسبت به تصورات فرهنگ‌های مختلف، عادات رفتار و گفتار و رفتار اقتضایی است. در پژوهش Naghizadeh moghary (2020) پایایی پرسش‌نامه شایستگی فرهنگی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای کل پرسش‌نامه، ۰/۹۶ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر، ضریب پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

۲- حمایت اجتماعی: پرسش‌نامه حمایت اجتماعی دارای ۲۳ سؤال که توسط واکس و همکاران (Vaux et al, 1986) ۹۸۶ طراحی و ساخته شده است و دارای سه مؤلفه (خانواده، دوستان و سایرین) است. پایایی پرسش‌نامه حمایت اجتماعی در مطالعه ابراهیمی قوام (۱۳۷۱) ۰/۹۰ به دست آمده است. در پژوهش حاضر، ضریب پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ به دست آمد.

۳- اخلاق حرفه‌ای: درخصوص سنجش اخلاق حرفه‌ای، از پرسش‌نامه اخلاق حرفه‌ای معلمان (fandyari Moghadam & Goudarzi (2014) استفاده شده است. این پرسش‌نامه دارای ۳۴ سؤال است که اخلاق حرفه‌ای را در ۷ بعد: مسئولیت در برابر جامعه، مسئولیت در برابر دانش‌آموزان، مسئولیت در برابر حرفه، مسئولیت در برابر همکاران، مسئولیت در برابر سازمان، مسئولیت در برابر خود و مسئولیت در برابر متخصصان می‌سنجد. ضریب آلفای کرونباخ پرسش‌نامه در پژوهش (fandyari Moghadam & Goudarzi (2014) ۰/۹۵ محاسبه شده است. در پژوهش حاضر، ضریب پایایی پرسش‌نامه به روش آلفای کرونباخ ۰/۹۱ به دست آمد.

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش آمار توصیفی، از میانگین انحراف معیار و در بخش آمار استنباطی، از مدل‌سازی معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده است. داده‌های حاصل از پژوهش، با استفاده از نرم‌افزارهای SPSS 26 و SMART PLS 3 تحلیل شده است.

یافته‌ها

اطلاعات متغیرهای جمعیت‌شناختی پژوهش حاضر، شامل ۲۰۶ نفر زن (۶۳ درصد) و ۱۱۹ نفر مرد (۳۷ درصد) است که از این تعداد ۷۱ نفر دارای تحصیلات کاردانی (۲۱/۸ درصد)، کارشناسی ۲۰۳ نفر (۶۲/۵ درصد) کارشناسی ارشد و بالاتر ۵۱ نفر (۱۵/۷ درصد) بودند که ۳۶ درصد پاسخ‌دهندگان

بین ۱ تا ۱۰ سال، ۳۸ درصد آن‌ها بین ۱۱ تا ۲۰ سال، ۲۴ درصد بین ۲۱ تا ۳۰ سال و ۲ درصد بالای ۳۰ سال، سابقه کار داشتند.

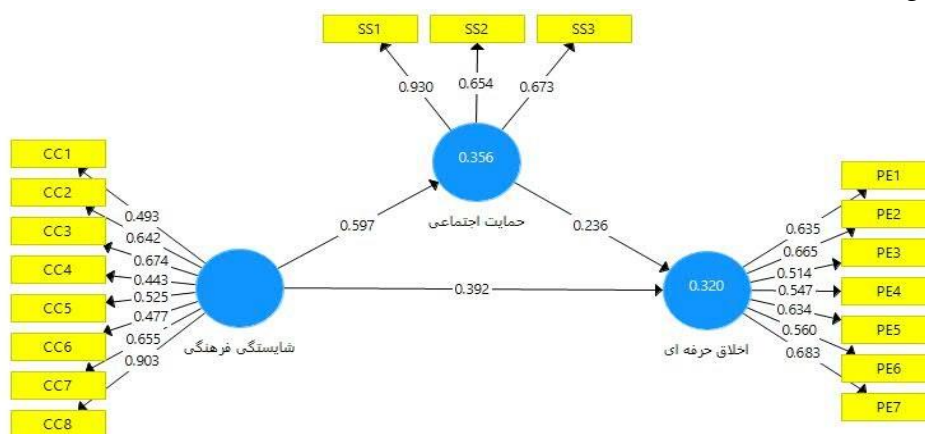
جدول ۱: مقادیر شاخص‌های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	واریانس
شایستگی فرهنگی	۳/۱۷۷	۰/۸۲	۰/۶۷
اخلاق حرفه‌ای	۳/۸۵۹	۰/۷۳	۰/۵۳
حمایت اجتماعی	۳/۴۵۸	۰/۶۷	۰/۴۵

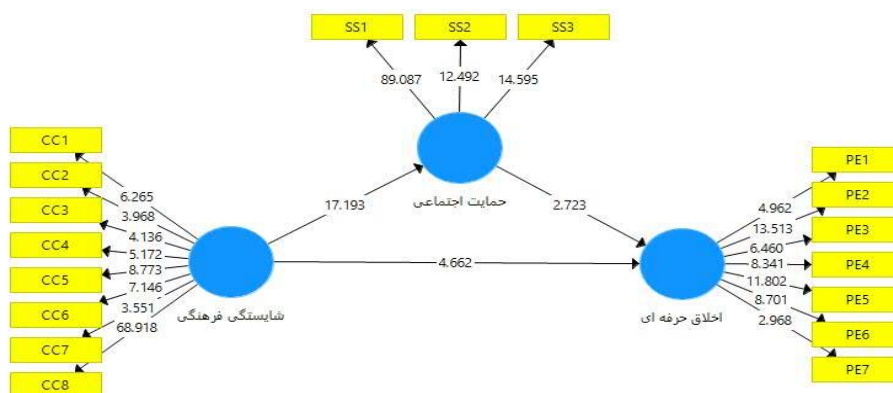
همان‌طور که جدول شماره ۱ نشان می‌دهد، برای متغیر شایستگی فرهنگی، میانگین، انحراف معیار و واریانس، به ترتیب ۳/۱۷۷، ۰/۸۲ و ۰/۶۷؛ میانگین، انحراف معیار و واریانس اخلاق حرفه‌ای به ترتیب ۳/۸۵۹، ۰/۷۳ و ۰/۵۳ و همچنین میانگین، انحراف معیار و واریانس متغیر حمایت اجتماعی، به ترتیب ۳/۴۵۸، ۰/۶۷ و ۰/۴۵ می‌باشد، که بیانگر بالا بودن میزان شایستگی فرهنگی، اخلاق حرفه‌ای و حمایت اجتماعی در بین معلمان است.

بررسی مدل ساختاری

در شکل‌های (۲) و (۳) ضرایب تخمین استاندارد و اعداد معناداری مدل معادلات ساختاری پژوهش قابل مشاهده است.

شکل ۲: ضرایب تخمین استاندارد مدل ساختاری پژوهش

شکل ۳: ضرایب معناداری t-value مدل ساختاری پژوهش

برازش مدل اندازه‌گیری

برای سنجش برازش ساختاری مدل می‌توان از ضریب تعیین R^2 و Q^2 استفاده کرد. در جدول ۲ شاخص‌های برازش ساختاری مدل، مقدار ضریب تعیین R^2 محاسبه‌شده، مقدار ضریب تعیین تعدیل‌شده f^2 و Q^2 به ترتیب برای متغیرهای حمایت اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای (۰/۷۰۸ / ۰/۰۸۶۸)، (۰/۷۰۳؛ ۰/۸۶۴) و (۰/۵۱۲؛ ۰/۳۸۲) بوده است. نتایج به‌دست‌آمده نشان می‌دهد مدل تجربی آزمون‌شده، از نظر ساختاری، برازش مطلوبی دارد.

جدول ۲: نتایج برازش ساختاری مدل آزمون‌شده

متغیر	ضریب تعیین R^2	ضریب تعیین تعدیل‌شده f^2	Q^2
مستقل	-	-	-
وابسته (میانجی)	۰/۷۰۸	۰/۷۰۳	۰/۵۱۲
وابسته	۰/۸۶۸	۰/۸۶۴	۰/۳۸۲

سه مقدار ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ برای R^2 به ترتیب به‌عنوان مقدار ملاک برای مقادیر ضعیف، متوسط و قوی سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ برای Q^2 به ترتیب قدرت پیش‌بینی کم، متوسط و قوی سه مقدار ۰/۰۲، ۰/۱۵ و ۰/۳۵ برای f^2 به ترتیب نشان از اندازه تأثیر کوچک، متوسط و بزرگ

با توجه به نتایج مدل ساختاری و روابط بین متغیرهای مدل مفهومی، جدول زیر را برای آزمون فرضیه‌های پژوهش می‌توان ارائه داد.

جدول ۳: نتایج آزمون فرضیه‌ها

نتیجه	سطح معناداری	T. Value	ضریب مسیر	مسیر متغیرها
تائید	۰/۰۰۱	۴/۶۶	۰/۳۹۲	شایستگی فرهنگی ← اخلاق حرفه‌ای
تائید	۰/۰۰۱	۱۷/۱۹	۰/۵۹۷	شایستگی فرهنگی ← حمایت اجتماعی
تائید	۰/۰۰۶	۲/۷۳	۰/۲۳۶	حمایت اجتماعی ← اخلاق حرفه‌ای
تائید	۰/۰۰۷	۲/۷۵	۰/۱۴۱	شایستگی فرهنگی میانجی‌گری حمایت اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای

در شکل‌های ۲ و ۳ نتایج مدل ساختاری در حالت ضرایب استاندارد و ضرایب معناداری T-Value آورده شده است. بر اساس مقدار ضریب معناداری به‌دست‌آمده و میزان ضریب مسیر تمامی متغیرها و همچنین مقدار آماره t در تمامی متغیرها از استاندارد ۱/۹۶ بیشتر بوده و در نتیجه با اطمینان ۹۵ درصد می‌توان گفت همه فرضیه‌های پژوهش مورد تائید قرار گرفتند.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش، حاکی از تائید روابط معناداری بین متغیرهای شایستگی فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان ابتدایی بوده است. در خصوص مقایسه یافته‌های پژوهش با مطالعات دیگر، مطالعه‌ای که ارتباط مستقیم با متغیرهای پژوهش داشته باشد یافت نشد؛ لذا به نتایج تحقیقاتی که به‌طور ضمنی و غیرمستقیم با پژوهش حاضر ارتباط داشتند اشاره شده است. این یافته با یافته‌های پژوهش نوشادی و همکاران (Noshadi et al, 2023)، رکن‌الدینی قلعه‌دژ و همکاران Roknoddini (2022)، Qal'eh-Dej et al, (2022)، غلام پور و همکاران (Gholampour et al, 2020)، قنبرپور و همکاران (Ghanbarpour et al, 2019)، کرد و همکاران (Kord et al, 2018) و میز کمالی و همکاران (Mirkamali & Hajkhozeime, 2016) هم‌سو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت حاکم شدن شایستگی‌های فرهنگی مناسب بر سازمان‌های آموزشی، بستر مناسبی برای پیاده‌سازی اخلاق حرفه‌ای ایجاد می‌کند. اخلاق حرفه‌ای به‌عنوان یک پشتوانه قوی معنوی می‌تواند نقش مهمی در انجام مأموریت‌ها و وظایف سازمانی معلمان ایفا کند. اخلاق حرفه‌ای معلمان را می‌توان در دو رهیافت منابع انسانی و سازمانی مورد توجه قرارداد. رهیافت نخست به بحث از تعهدات و مسئولیت‌های اخلاقی می‌پردازد و مرام اخلاقی منابع انسانی در این حرفه را تدوین می‌کند و رهیافت دوم، اخلاق مدارس به‌عنوان یک سازمان را به میان می‌آورد و ارزش‌ها و اصول اخلاقی در مدرسه و مسئولیت‌های اخلاقی و اجتماعی آن را تدوین می‌کند. این بخش از اخلاق را می‌توان با مسئولیت یک معلم در قبال جامعه هم‌سو دانست. گاهی اوقات، اصول اخلاقی و شایستگی فرهنگی

با هم برخورد می‌کنند و موقعیت‌هایی را ایجاد می‌کنند که در آن معلمان باید دیدگاه‌های متفاوت را قبل از اقدام به‌دقت ارزیابی کنند. در چشم‌انداز جهانی در حال تحول، درک و پذیرش شایستگی فرهنگی برای مربیان، اهمیت فزاینده‌ای پیدا می‌کند. شایستگی فرهنگی در آموزش، به توانایی یک مربی برای درک، ارزش‌گذاری و آموزش مؤثر به دانش‌آموزان با زمینه‌های فرهنگی مختلف، اشاره دارد. اول و مهم‌تر از همه، شایستگی فرهنگی برای ایجاد محیطی دلپذیر و فراگیر برای همه دانش‌آموزان ضروری است. به‌عنوان معلم باید مطمئن شد که همه دانش‌آموزان بدون در نظر گرفتن پیشینه خود، احساس ارزشمندی و احترام می‌کنند. با درک و پذیرش تفاوت‌های فرهنگی، می‌توان ارتباطات معناداری با دانش‌آموزان ایجاد کرد و به آن‌ها کمک نمود تا در کلاس درس مشارکت داشته باشند. وقتی معلمان به تفاوت‌های فرهنگی احترام بگذارند، می‌توانند تدریس خود را با نیازهای دانش‌آموزان تطبیق دهند. درک این تنوع فرهنگی بین دانش‌آموزان، معلمان را قادر می‌سازد تا برنامه‌های درسی جامع و مؤثری را که برای همه دانش‌آموزان مناسب است، تهیه کنند. علاوه بر این، شایستگی فرهنگی در کلاس به دانش‌آموزان کمک می‌کند تا مهارت‌های تفکر انتقادی را توسعه دهند. همان‌طور که دانش‌آموزان درک جامعی از دیدگاه‌های مختلف به دست می‌آورند، احتمال بیشتری دارد که تفکر مرسوم را به چالش بکشند و دیدگاه گسترده‌تری ایجاد کنند. این بینش جامع در محیط‌های آکادمیک و حرفه‌ای می‌تواند راه را برای حل مسائل خلاقانه و نوآورانه هموار کند. شایستگی فرهنگی در کلاس برای ایجاد محیطی فراگیر و دلپذیر برای همه دانش‌آموزان ضروری است. با پرورش شایستگی‌های فرهنگی، مربیان می‌توانند عملکرد تحصیلی را بهبود بخشند و به دانش‌آموزان در توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی کمک کنند. همان‌طور که ترکیب دانش‌آموزان متنوع‌تر می‌شود، صلاحیت فرهنگی بیشتر به یک ویژگی اساسی تدریس مؤثر تبدیل می‌شود.

بر اساس یافته‌های پژوهش، رابطه بین شایستگی فرهنگی و حمایت اجتماعی معلمان، مورد تأیید قرار گرفت، این یافته با یافته‌های مطالعات قمری و همکاران (Ghamari et al, 2023)، محمدپور و همکاران (Mohammadpour et al, 2023)، چن و همکاران (Chen et al, 2023) و کرد و همکاران (Kord et al, 2018) مطابقت دارد. از آنجایی که شایستگی فرهنگی بر توانایی آموزش موفقیت‌آمیز به دانش‌آموزانی با فرهنگ‌های متفاوت متمرکز است، این خود، مستلزم آگاهی و حساسیت‌های شخصی و بین فردی، توسعه بخش‌های معینی از دانش فرهنگی و تسلط بر مجموعه‌ای از مهارت‌ها است که در مجموع، زیربنای آموزش مؤثر میان فرهنگی است. یک کلاس درس به‌طور متوسط از دانش‌آموزانی برخوردار است که از پیشینه‌های مختلف با انبوهی از اعتقادات آمده‌اند. به‌احتمال زیاد معلمان، سازگاری فرهنگی کمی با کلاس خود داشته باشند؛ بنابراین، برای اینکه فرد، خود را یک مربی مؤثر بداند، باید دانش محتوایی غنی داشته باشد. آن‌ها باید این توانایی را داشته باشند که نه تنها تفاوت‌های فرهنگی را بپذیرند، بلکه به آن‌ها احترام بگذارند و دانش‌آموزان را در هسته محیط آموزشی جاسازی کنند. سیستم آموزشی امروزی از شبکه‌ای از نژادها،

پیشینه‌های قومی، مذاهب و نظام‌های اعتقادی تشکیل شده است. همه آن‌ها دارای ارزش هستند و نه تنها باید آن‌ها را تحمل کرد، بلکه باید آن‌ها را پذیرفت تا به اندازه کافی دانش‌آموزان خود را برای زندگی آماده کنند. معلمان دارای شایستگی فرهنگی به تفاوت‌ها توجه کرده و از آن‌ها به عنوان فرصت‌های آموزشی و یادگیری استفاده می‌کنند. این معلمان، مورد پذیرش بوده و از حمایت اجتماعی بیشتری برخوردار هستند و حمایت اجتماعی به عنوان یک عامل محیطی اجتماعی و فرهنگی ممکن است بر انگیزه و عملکرد آنان تأثیر بگذارد. حمایت اجتماعی به کمک‌های مادی، عاطفی، اطلاعاتی و ابزاری اشاره دارد که افراد از شبکه‌های اجتماعی خود دریافت می‌کنند، معلمانی که سیستم حمایت اجتماعی پایداری دارند، توانایی‌های مقابله‌ای قوی‌تری داشته و از شدت مشکلات آموزشی و دانش‌آموزان و سلامت روان، ارزیابی خوش‌بینانه‌تر قوی‌تری دارند. حمایت اجتماعی بر سلامت جسمی و روانی افراد تأثیر می‌گذارد. معلمان با نمره بالای حمایت اجتماعی می‌توانند از منابع اجتماعی کامل و بهینه استفاده کنند و به دیگران کمک نمایند. والدین، مربیان، سیاست‌گذاران و محققان، نگرانی عمده‌ای در مورد تنوع فرهنگی در مدارس، به عنوان یک عامل کلیدی مرتبط با انواع پیامدهای مهم در زندگی جوانان با پیامدهای بالقوه بلندمدت، دارند. وقتی دانش‌آموزان احساس کنند که به خوبی در گروه همسالان خود ادغام شده‌اند و توسط معلمانشان شناخته شده و مورد حمایت قرار می‌گیرند، ارزش‌های مرتبط با مدرسه را ارتقا می‌دهند و می‌توانند حس تعلق به مدرسه را توسعه دهند این موضوع در نهایت می‌تواند به نوبه خود مشارکت دانش‌آموزان را ارتقا دهد.

یافته دیگر پژوهش، حاکی از تأیید رابطه معناداری بین حمایت اجتماعی و اخلاق حرفه‌ای است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که تأثیر حمایت اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای معلمان، موجب افزایش سرمایه اجتماعی و در راستای آن، ارتقای منزلت اجتماعی، تعاملات، ارتباطات میان فردی و گروهی، احساس هویت سازمانی، اعتماد بالا، کار گروهی و مشارکت بیشتر و احساس تعلق در معلمان شود. حمایت اجتماعی بر اخلاق حرفه‌ای معلمان می‌تواند تأثیرگذار باشد. اخلاق کاری معلمان، مجموعه‌ای از اصول و ارزش‌هایی را دربرمی‌گیرد که رفتار حرفه‌ای، تعاملات و عملکرد آن‌ها را در محیط کار هدایت می‌کند. اخلاق حرفه‌ای، برابری، عدم جانبداری و طرز فکر مشارکتی را در محیط کار ترویج می‌کند. اخلاق خوب می‌تواند به جلب اعتماد مافوق کمک کند و در عین حال صداقت را ارتقا دهد که به معنای ادامه انجام کارهای درست، حتی در زمانی است که آن‌ها تحت نظر نیستند. اخلاق خوب به حفظ تصویر صادقانه مدرسه کمک می‌کند؛ این امر به پرهیز از فعالیت‌هایی که باعث بی‌اعتباری حرفه و در نتیجه کل مؤسسه می‌شود، کمک می‌کند. اخلاق حرفه‌ای معلمان به بهبود محیط کلی کمک می‌کند؛ از این رو، پایبندی به اخلاق در مدارس می‌تواند متأثر از حمایت اجتماعی کادر آموزشی و اجرایی مدارس و اولیا و ذینفعان باشد.

یافته نهایی پژوهش حاکی از وجود رابطه معناداری بین شایستگی فرهنگی و اخلاق حرفه‌ای معلمان با میانجی‌گری حمایت اجتماعی است. این یافته با یافته‌های پژوهش‌های میر کمالی و همکاران (Mirkamali & Hajkhozeime, 2016)، قمری و همکاران (Ghamari et al, 2023)، محمدپور و همکاران (Mohammadpour et al, 2023) و گرزین متعی و همکاران (Gorzin et al, 2017) هم‌سو است. در تبیین این یافته می‌توان گفت همه معلمان باید درک کنند که شایستگی فرهنگی چیست و تفاوت‌های فرهنگی چگونه بر یادگیری تأثیر می‌گذارد. مدارس می‌توانند مطمئن شوند که معلمان حداقل درک اولیه از فرهنگ آن منطقه، از جمله هرگونه ارزش فرهنگی پیرامون آموزش دارند؛ این می‌تواند به معلمان کمک کند تا دانش‌آموزان را بهتر بشناسند و روابط معتبری ایجاد کنند. شایستگی فرهنگی در آموزش می‌تواند اشکال مختلفی داشته باشد. باین‌حال، معلمان می‌دانند که این توانایی دانش‌آموز برای مدیریت موقعیت‌ها و رویارویی با چالش‌ها در سراسر مرزهای فرهنگی با گفتگو و هم‌دلی است. شایستگی فرهنگی در آموزش، هر سال اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، زیرا دانش‌آموزان برای بسیاری از چالش‌های جهانی پیش رو آماده می‌شوند. مزایای شایستگی فرهنگی بسیار زیاد است و فراتر از آماده‌سازی دانش‌آموزان برای جهانی همیشه در حال تغییر است. در سطح عملی، شایستگی فرهنگی در آموزش، برای حل مشکلات، به معلمان، نقشه راه خواهد داد. در زمینه مبادلات مجازی، صلاحیت فرهنگی زمانی مفید است که معلمان راه‌حلی را برای مشکلات دنیای واقعی پیدا کنند و یافته‌های خود را در جهت بهبود جامعه به کارگیرند. از آنجایی که اخلاق حرفه‌ای معلمان متأثر از شایستگی‌های فرهنگی است، از این رو پیامد اخلاق حرفه‌ای در تدریس، حرفه‌ای بودن، مسئولیت‌پذیری، عدالت، برابری، تضمین محیطی سالم و ایمن برای دانش‌آموزان، راست‌گویی و اعتماد، بی‌طرفی، تعهد حرفه‌ای، بهبود مستمر، احترام و استفاده مؤثر از منابع می‌تواند همه و همه از شایستگی‌های حرفه‌ای معلمان منتج شود. بسیار مهم است معلمانی که قرار است جامعه آینده را تشکیل دهند نه تنها از نظر آکادمیک موفق باشند، بلکه ارزش‌های اساسی مانند درک تفاوت‌های فرهنگی را نیز کسب کنند. آگاهی از حقوق بشر، برابری، احترام به تفاوت‌ها و عدالت اجتماعی برای فرایند آموزشی و معلمان ضروری است. شایستگی فرهنگی در سیستم‌های آموزشی می‌تواند به‌طور بالقوه تحرک اجتماعی را برای توجه به گروه‌های به‌حاشیه‌رانده شده را بهبود بخشد. آموزش شایستگی فرهنگی ابتدا از مربیان می‌خواهد که به هویت فرهنگی خود، از جمله هرگونه سوگیری و امتیازی که ممکن است داشته باشند، نگاه کنند. آگاهی در کلاس درس می‌تواند منجر به تخریب باورهای قبلی و ایجاد باورهای جدید و فراگیرتر شود؛ این می‌تواند هرگونه سوگیری یا باورهای طردکننده‌ای را که دیگران دارند، به چالش بکشد؛ بنابراین، برای معلمان مهم است که خود، یادگیرندگان مادام‌العمر باشند. با توجه به نتایج می‌توان چنین استنباط کرد که اصول اخلاقی، شامل نحوه تعامل با دانش‌آموزان و سایر معلمان و اولیا از جنبه‌های نهاد اخلاقی است. معلمان موظف هستند مجموعه‌ای از اخلاقیات حرفه‌ای را تعریف کنند و در طول

تعاملات بین‌فردی، احترام و ادب را به دانش‌آموزان نشان دهند و از طرف دیگر، معلمان نیز بایستی از سوی کادر اجرایی و آموزشی و اولیا، از حمایت اجتماعی برخوردار شوند تا بتوانند در مسیر رشد اخلاق حرفه‌ای گام بردارند. در این راستا پیشنهاد می‌شود برنامه توسعه شایستگی‌های فرهنگی معلمان، به‌عنوان یک سیاست بهینه و اخلاق حرفه‌ای، به‌عنوان یک اصل مهم در برنامه‌های توسعه حرفه‌ای و توسعه تعهد حرفه‌ای معلمان مدنظر قرار داده شود و در برنامه‌های جذب و نگهداشت نیروی انسانی، اخلاقیات، مورد تأکید قرار گیرد و حمایت‌های لازم از معلمان به عمل آید.

مشارکت نویسندگان

اسداله خدیوی: راهنمایی و نظارت بر اجرای پژوهش، نگارش متن و بحث و نتیجه‌گیری مقاله.
ژبلا کاردان حلوانی: نظارت بر اجرای پژوهش و نگارش مقاله.
رویا عاشقی: جمع‌آوری و تحلیل آماری داده‌های مقاله.

تشکر و قدردانی

بدینوسیله نویسندگان مقاله بر خود لازم می‌دانند از زحمات کلیه همکاران محترم فرهنگی نواحی یک و چهار تبریز که در تکمیل پرسش‌نامه‌ها مساعدت داشته‌اند صمیمانه تقدیر و تشکر نمایند.

تعارض منافع

مقاله حاضر، فاقد هر گونه تعارض منافع است

References

- Ahmadabad Arani, N., Ahmadi Hedayat, H., & Rahnama, A. (2018). Analyzing the Foundations of Ethics and Moral Education from the Perspective of Richard Rorty and their Critiques from the Perspective of Allamah Tabataba'i. *New Thoughts on Education*, 13(4). [In Persian]. doi:10.22051/jontoe.2018.11215.1405.
- Beruni Kashani, R. (2017). Identifying the components of moral education of students: Establishing correspondence between theories of character education and Islamic education approach. *Journal of Islamic Perspective on Educational Science*, 6(11), 111-128. [In Persian]. dor:20.1001.1.24237396.1397.6.11.6.7
- Cai, D. Y. (2016). A concept analysis of cultural competence. *International Journal of Nursing Sciences*, 3(3): 268-273. doi:10.1016/j.ijnss.2016.08.002
- Campinha-Bacote, J. (2002). The process of cultural competence in the delivery of healthcare services: A model of care. *Journal of transcultural nursing*, 13(3), 181-184. doi:10.1177/10459602013003003.
- Castillo, R. J., & Guo, K. L. (2011). A framework for cultural competence in health care organizations. *The health care manager*, 30(3), 205-214. doi:10.1097/HCM.0b013e318225dfe6.
- Chen, Y., He, H., & Yang, Y. (2023). Effects of Social Support on Professional Identity of Secondary Vocational Students Major in Preschool Nursery Teacher Program: A

- Chain Mediating Model of Psychological Adjustment and School Belonging. *Sustainability*, 15(6), 5134. <https://doi.org/10.3390/su15065134>.
- Davis, M. (2014). Professional ethics without moral theory: A practical guide for the perplexed non-philosopher. *Journal of Applied Ethics and Philosophy*, 6: 1-9. doi:<https://doi.org/10.14943/jaep.6.1>.
- DiBiasio, P. A., Vallabhajosula, S., & Eigsti, H. J. (2023). Assessing cultural competence: a comparison of two measures and their utility in global learning experiences within healthcare education. *Physiotherapy*, 118, 97-104. doi:10.1016/j.physio.2022.09.007
- Esfandiyari Moghadam, A. R., & Goudarzi, G. (2014). The Attitudes of Librarians in Hamadan Public Libraries Regarding the Professional Ethics. *Research on Information Science and Public Libraries*, 20 (3), 447-462. [In Persian]. Doi: 20.1001.1.26455730.1393.20.3.2.3
- Garver, M. S. and Mentzer, J.T. (1999). Logistics research methods: Employing structural equation modeling to test for construct validity, *Journal of Business Logistics*, 20, 1, 1999, pp. 33-57.
- Ghamari., V, R, Saeidian Khorasgani., N & rashidpoor, A. (2023). Designing the model of cultural competences of managers of higher education in Iran. *Scientific Journal of Applied Educational Leadership*, 4, 123-145. [In Persian]. doi:10.22098/ael.2023.11634.1165.
- Ghanbarpour, O., Abbasian, H., Araste, H., & Nave Ebrahim, A. (2019). Designing the pattern of teachers' professional ethics: A mixed methods study. *Journal of Educational Innovations*, 18(69), 33-60. [In Persian]. doi:10.22034/JEI.2019.88538.
- Gholampour, M., pourshafei, H., Farasatkah, M., & Ayati, M. (2020). Components of Teachers' Professional Ethics: A Systematic Review Based on Wright's Model. *Journal of Curriculum Studies*, 15(58), 145-174. [In Persian]. dor:20.1001.1.17354986.1399.15.58.5.5.
- Gorzin, A., Taghvayi Yazdi, M., & Azari, N. (2017). Model of Professional Ethics in Higher Education Institutions in Mazandaran. *Journal of JundiShapur Educational Development*, 8, 74-80. [In Persian].
- Guo, Y. (2023). Reflections on Strengthening the Construction of Teacher Ethics and Conduct in Universities in the New Era. *International Journal of Mathematics and Systems Science*, 6(3). doi:10.24294/ijmss.v6i3.2709.
- Hackett, S., Janssen, J., Beach, P., Perreault, M., Beelen, J., & van Tartwijk, J. (2023). The effectiveness of Collaborative Online International Learning on intercultural competence development in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 5. doi: 10.1186/s41239-022-00373-3
- Halstead, Mark, T., & McLaughlin, Terence. H. (2005). *Education in Morality*. Taylor & Francis E-Library.
- HOE, Siu. Loon., (2008). Issues and procedures in adopting structural equation modeling technique, *journal of applied quantitative methods*, vol 3, no1. pp 76-83.
- Hoelter, D. R. The analysis of covariance structures: Goodness-of-fit indices, *Sociological Methods and Research*, 11, 1983, pp. 325–344.
- Hoeyer, K. L., & Jensen, A. M. (2013). Transgressive ethics: Professional work ethics as a perspective on 'aggressive organ harvesting'. *Social Studies of Science*, 43(4), 598-618. doi: 10.1177/0306312712460341.
- House, J. S., Umberson, D., & Landis, K. R. (1988). Structures and processes of social support. *Annual review of sociology*, 14(1), 293-318. doi:10.1146.14.080188.001453

- Imanipour., M. (2012). Ethical principles in education. *Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine*, 5 (6), 27-41. [In Persian].
- Kaniasty, K. (2020). Social support, interpersonal, and community dynamics following disasters caused by natural hazards. *Current opinion in psychology*, 32, 105-109. doi:10.1016/j.copsyc.2019.07.026.
- Kline, Rex B. (2010). Principles and Practice of Structural Equation Modeling, Series Editor's Note by Todd D. Little, The Guilford Press, New York London.
- Kord, H., Kord, H., Kord., & Kord, M. (2018). The study of the relationship between social support of managers and conscientiousness of high school teachers in Khash city. *Journal of Research in Educational Systems*, 12, 1185-1199. [In Persian].
- Lakey, B., Orehek, E. (2011). Relational regulation theory: A new approach to explain the link between perceived social support and mental health. *Psychological Review*, 118 (3), 482-95. doi:10.1037/a0023477.
- Luan, L., Hong, J. C., Cao, M., Dong, Y., & Hou, X. (2023). Exploring the role of online EFL learners perceived social support in their learning engagement: A structural equation model. *Interactive Learning Environments*, 31(3), 1703-1714. doi:10.1080/10494820.2020.1855211
- Malo, N. (2015). Professional Ethics of Teachers in Educational Institutions. *International Research Journal of Interdisciplinary & Multidisciplinary Studies*, 2(5), 94-98. doi:10.12724/ajss.23.2.
- Maxwell, B., & Schwimmer, M. (2016). Professional ethics education for future teachers: A narrative review of the scholarly writings. *Journal of Moral Education*, 45(3), 354-371. doi:10.1080/03057240.2016.1204271.
- Maxwell, B., & Schwimmer, M. (2016). Seeking the elusive ethical base of teacher professionalism in Canadian codes of ethics. *Teaching and Teacher Education*, 59, 468-480. doi: 10.1016/j.tate.2016.07.015
- McLaughlin, T. H., & Halstead, J. M. (2005). *Education in character and virtue. Education in morality*, Routledge.
- McQuitty, S. (2004). Statistical power and structural equation models in business research, *Journal of Business Research*, 57, 2, pp. 175-183. doi.org/10.1016/S0148-2963(01)00301-0
- Mirkamali, S. M., & Hajkhozeime, M. (2016). Design Patterns the Professional Ethics of Elementary School Teachers: Case Study of Government boys' Primary School Teachers in Tehran. *Journal of Educational and Scholastic Studies*, 5 (14), 9-30. [In Persian]. doi: 20.1001.1.2423494.1395.5.1.1.1.
- Mishra, S. (2020). Social networks, social capital, social support and academic success in higher education: A systematic review with a special focus on 'underrepresented' students. *Educational Research Review*, 29, 100307. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2019.100307>.
- Mohammadpour, A., Irandoost, M., Lorestani, H. and Sahabhi, J. (2023). Identifying the dimensions of cultural competence in health sector governmental organizations. *Journal of Cultural Management*, 61(17), 125 - 142. [In Persian]. doi:10.30495.2022.69167.1617.
- Mohammadpour, A., Irandoost, M., Lorestani, H. and Sahabhi, J. (2023). Identifying the consequences of cultural competence in the public health sector. *Transformative Human Resources Quarterly*, 1(4), 34-50 [In Persian].
- Moradi, S., Sadeghzadeh, F., & Sabokzahi, M. A. T. (2018). The Relationship between Professional Ethics and Ethical Intelligence with the Performance of School Directors

- City nickname city. *Journal of new developments in psychology, educational sciences and education*, 10, 1-11. [In Persian].
- Mu, Y., & Yu, B. (2023). Developing intercultural competence in college business English students: A study of innovative teaching in China. *International Journal of Intercultural Relations*, 92, 101747. doi:10.1016/j.ijintrel.2022.101747
- Naghizadeh Moghari, Z. (2018). *Compilation and validation of the model of cultural competence of graduates of medical sciences*, specialized doctorate thesis, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran. [In Persian].
- Naghizadeh moghary, Z., Abbas pour A., Ghiasi nodooshan S., Feiz M., & kuhpayezadeh J. (2020). Definition and Levels of Cultural Competency in Graduates of Medical Sciences: A Qualitative Study. *Educational Strategy Medical Science*, 13 (3), 267-276. [In Persian]
- Naghizadeh moghary, Z., Abbaspour, A., Ghiasi Nodooshan, S., Fiez, M., Kouhpayezadeh, J. (2022). Development of a cultural competency model in medical education: A qualitative study. *Payesh*, 21 (2), 135-150. [In Persian].
- Niaz Azari, K., Enayati, T., Behnamfar, R., & Kehrodi, Z. (2013). The relationship between professional ethics and organizational commitment. *Iran Journal of Nursing*, 27(87), 34-42. [In Persian].
- Noshadi, F., Mirzaei Ghale Jouq, A., Bagheri Dadoklaei, M., & Vali, A. A. (2023). Presenting a paradigmatic model of teachers' competence based on the document of the fundamental transformation of education. *Journal of Positive Behavior in Educational Organizations*, 1. [In Persian]. doi:10.22098/PBEO.2023.12644.1018.
- Ogodo, J. A. (2023). Developing STEM Teachers' Cultural Competence through an Urban Teaching Curriculum: A Cultural Border Crossing Experience. *Journal of Science Teacher Education*, 34(3), 267-286. doi:10.1080/1046560x.2022.2046248
- Panayiotou, G; Karekla, M. (2013). Perceived social support helps, but does not buffer the negative impact of anxiety disorders on quality of life and perceived stress. *Social psychiatry and psychiatric epidemiology*, 48(2), 283-294. doi:10.1007/s00127-012-0533-6.
- Roknoddini, Q. D., H, Zarghamifard, M., & Zeinalipour, H. (2022). Identifying the Components of the Professional Ethics of Performance Appraisal and Examining Their Relationship to the Teachers' Job Productivity. *Islamic education*, 17(41), 31-48. [In Persian]. doi:10.30471/EDU.2022.7758.2446
- Schreiber, J. B., Nora, A., Stage, F. K., Barlow, E. A., & King, J. (2006). Reporting structural equation modeling and confirmatory factor analysis results: A review. *Journal of Educational Research*, 99, 323-337.
- Sivo, S. A., Fan, X. T., Witta, E.L. and Willse, J. T. The Search for 'Optimal' Cutoff Properties: Fit Index Criteria in Structural Equation Modeling, *The Journal of Experimental Education*, 74, 3, 2006, pp. 267-289.
- Taylor, S. E. (2011). *Social support: A review*. The Oxford handbook of health psychology, 1, 189-214.
- Vaux, A., Phillips, J., Holly, L., Thomson, B., Williams, D., & Stewart, D. (1986). The social support appraisals (SS-A) scale: Studies of reliability and validity. *American Journal of Community Psychology*, 14(2), 195-218.
- Vee, C. and Skitmore, R. M. (2003). Professional ethics in the construction industry. *Engineering Construction and Architectural Management* 10(2), pp. 117-127. doi:10.1108/09699980310466596

- Vega, W, A. (2005). Higher stakes ahead for cultural competence. *General Hospital Psychiatry*, 27, 446-50. <https://doi.org/10.1016/j.genhosppsy.2005.06.007>.
- Walkowska, A., Przymuszała, P., Marciniak-Stępak, P., Nowosadko, M., & Baum, E. (2023). Enhancing Cross-Cultural Competence of Medical and Healthcare Students with the Use of Simulated Patients-A Systematic Review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 20(3), 2505. doi:10.3390/ijerph20032505.
- Zare., M, & Afshar., A. (2016). Professional Ethics & Its Relationship with Demographic Characteristics of Librarians. *Ethics in Science and Technology*, 10(4), 75-84. [In Persian]. doi: 20.1001.1.22517634.1394.10.4.9.6.